

Câu lạc bộ thơ
TÂN HÌNH THỨC

VẬN ĐỘNG SÁNG TÁC VÀ THẢO LUẬN

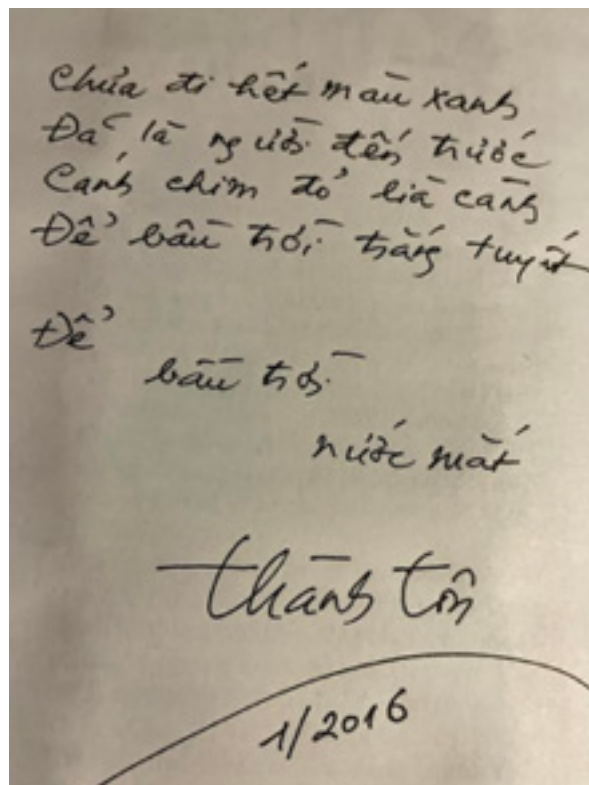
Báo Giấy • Tháng 02 năm 2021 • Năm thứ 5 • Số 64
Email: baogiaytanhinhhthuc@gmail.com • www.thotanhinhhthucviet.vn

Đinh Cường
qua nét vẽ của Trần Trung Lĩnh

Tranh Đinh Cường

LỜI TÒA SOẠN

Trong những ngày đầu, corona virus đã được tìm thấy ở một chợ bán động vật ở Vũ Hán, tỉnh Hồ Bắc, Tháng 12 năm 2019, một bác sĩ người Trung Quốc tại Bệnh viện Trung ương Vũ Hán – ông Lý Văn Lượng – đã tìm cách cảnh báo các bác sĩ khác về khả năng bùng phát của một căn bệnh mới, sau đó, ông qua đời tháng 2 năm 2020, vì bị nhiễm virus trong lúc đang điều trị cho bệnh nhân ở thành phố. Ngày 31 tháng 12 năm 2019, COVID-19 được báo cáo tới tổ chức Y tế Thế giới (World Health Organization "WHO"). Ngày 30 tháng 1 năm 2020, tổ chức Y tế Thế giới tuyên bố COVID-19 đã lan rộng ra toàn thế giới.

Đó chỉ là những thông tin. Con virus Vũ Hán đã giúp chúng ta phát hiện nhiều điều mới lạ, và có khi thay đổi cả một nền văn minh.

Mỗi người đều có một cái ngã (cái Tôi). Cái ngã càng lớn khi tiền tài, danh vọng càng cao. Một người bình thường, cái ngã cũng bình thường. Cái ngã tạo ra từ cái nghĩ, cái nghĩ đến từ cảm xúc. Muốn có một cuộc sống bình an, thì phải bỏ đi cái nghĩ, không còn cái nghĩ, sẽ đạt tới cái vô ngã. Vô ngã không phải là không còn cái ngã, mà là không còn quan tâm tới cái ngã của mình.

Chiến tranh, xung đột, khổ đau là do sự đụng chạm bởi cái nghĩ. Mỗi người có một cái nghĩ. Hàng tỉ người có hàng tỉ cái nghĩ khác nhau. Cái nghĩ càng khác biệt, càng gây ra đổ kỵ, ghen ghét, càng cảm nhận được nỗi đơn độc. Thậm chí, mối liên hệ bạn bè với nhau, muốn có, cũng phải cần người liên hệ trước, giữa hai cái tôi, phải có một cái tôi nhỏ hơn. Muốn cái tôi nhỏ hơn thì tri thức (hiểu và biết) phải lớn hơn. Đó là lý do tại sao đời là bể khổ. Nhưng con người sinh ra đã là may mắn, dù hạnh phúc hay khổ đau cũng chỉ là những yếu tố cần thiết của cuộc đời, phải bỏ cái nghĩ làm xàm, và chỉ giữ lại cái nghĩ đúng nhất.

Chúng ta cần tôn trọng cái nghĩ của người khác, đừng vì sự khác biệt mà gây ra đối nghịch. Chỉ như thế mới biết tại sao những cơ quan từ thiện, đều phát sinh từ tôn giáo, lại có lòng bao dung, chia sẻ, và giúp đỡ mọi người.

Tạp chí Thơ, báo song ngữ *Journal Poetry*, *Báo Giấy* đều là những tờ báo tụ tập những nhà thơ nổi tiếng Mỹ Việt, mang đến cho người đọc những kiến thức về thơ, đóng góp một chút vào văn học Việt, đồng thời cũng là nguyên nhân gây ra sự bất đồng trong giới sinh hoạt văn học. Nếu chúng ta giúp người khác về tiền bạc, chúng ta mất tiền bạc. Nhưng nếu giúp người đọc về mặt tinh thần, chúng ta phải trả giá đắt gấp nhiều lần hơn. Trong lịch sử nhân loại, để bảo vệ nền độc lập, những cuộc cách mạng chính trị, văn hóa, đã có biết bao những tên tuổi phải hy sinh mạng sống, để hình thành nền văn minh cho tới bây giờ.

Cuối cùng, con Virus Vũ Hán cho chúng ta biết, mình là ai trong cuộc đời này.

TƯỚNG NIỆM HỌA SỸ ĐÌNH CƯỜNG

Khế Iêm

Đình Cường
TẠ ƠN

Thiên thu lời tạ bên lời
Bùi Giáng

Nghĩ là ta tạ ơn ai
tạ ơn Trời Đất một mai sớm chiều
kể từ chập chững liêu xiêu
đến khi già yếu phải dìu bước đi

Tạ ơn còn nói năng chi
chấp tay mà vái, thăm thì niệm kinh
bàn tay Phật chỉ anh minh
tưởng trắng là bóng của mình là sai

Bóng ta từ lúc đồ dài
đường chiều qua mấy ngõ đầy lá thu
bóng ta từ sớm sương mù
tạ ơn Trời Đất đèn bù, nắng lên ...

Virginia, Thanksgiving 2015

Cuộc đời có nhiều điều lạ lùng, nếu suy ngẫm lại, chúng ta thấy, mỗi người đều có một cái duyên, hay nói chung, là số phận. Tâm trí nếu có điểm giống nhau, sẽ kéo nhau hội tụ thành một nhóm, những chuyên gia. Văn học tiêu biểu cho một nền văn hóa, phân chia làm nhiều bộ môn, văn, thơ, nhạc, kịch, họa. Mỗi bộ môn lại chia thành những trường phái khác nhau. Nhưng ở điểm chung, họ vẫn là những văn nghệ sĩ.

Bản thân tôi, cũng có điều lạ kỳ, thời thanh xuân, khi tự in tập kịch *Hột Huyét*, may mắn, tôi được họa sỹ Duy Thanh vẽ bìa và chân dung. Sau đó tôi lại quen thân với họa sỹ Thái Tuấn, rồi nhà thơ Thanh Tâm Tuyền, họa sỹ Ngọc Dũng, Đình Cường. Bốn họa sỹ và một nhà thơ đều là thế hệ đàn anh của tôi, và họ cũng là những bạn thân với nhau. Tranh của họ, từ màu sắc đến đường nét đều riêng biệt, và làm tôi mê đắm. Nhưng cũng có điều lạ khác, bốn họa sỹ đều làm thơ, và làm thơ hay.

Họa sĩ Đinh Cường sinh năm 1939, tại Thủ Dầu Một – Bình Dương; ông tốt nghiệp Trường cao đẳng mỹ thuật Huế năm 1963, đến năm 1964 thì tốt nghiệp giáo khoa hội họa Trường cao đẳng mỹ thuật Gia Định. Ông mất ngày 7 tháng 1 năm 2016 tại tiểu bang Virginia, thọ 76 tuổi. Theo nhà phê bình Bửu Ý: “Thời hãy còn là sinh viên trường Mỹ thuật, những năm cuối 50 và đầu 60, Đinh Cường sinh hoạt văn học nghệ thuật với các bạn như Tôn Thất Văn, Trịnh Cung, Tuấn Khanh, Tôn Nữ Kim Phụng. Đến 1965, triển lãm tại phòng Thông tin Huế cùng với Lê Văn Tài do Tổng hội Sinh viên Huế bảo trợ. Và đây là lần đầu tiên có một bạn yêu tranh và mở màn cho “văn hóa mua tranh” tại Huế: đó là Nguyễn Hữu Châu Phan. Bạn đã mua tám tranh không lớn nhưng rất đẹp: *Domaine de Marie Dalat*. Thời gian này khá sôi động theo tình hình chiến sự, tình hình Phật giáo. Văn học nghệ thuật Huế dội lên một vài hồi: truyện “Những ngày hoang dại” của giáo sư Lê Tuyên ra đời cùng một năm với cái chết tai nạn thảm khốc của Albert Camus (1960), thi tập “Hoa cô độc” của Ngô Kha do Rừng (Tuấn Khanh) vẽ bìa hai năm sau đó, và cùng lúc ấy Đinh Cường và một nhóm bạn cho ra mắt tập san “Quan Điểm”. Một số bạn nước ngoài thường xuyên tham gia sinh hoạt với anh em và yêu thích tranh Đinh Cường, trong đó có Christian Cauro người Pháp, bác sĩ Christian Dupuis người Bỉ, và bác sĩ người Đức Eric Wulff. Năm 1967, Đinh Cường triển lãm cá nhân tại Trung tâm văn hóa Pháp. Phòng tranh được giới thiệu trân trọng bằng một bài viết thật hay bằng tiếng Pháp của Đỗ Long Vân. Đây cũng có thể xem là “thời xanh” của Đinh Cường. Và, như thể để đánh dấu cho sự thành công của Đinh Cường, lần này Nguyễn Hữu Châu Phan mua hai tám tranh *Tĩnh vật* và *Thiếu nữ xanh*, và Lê Văn Hào mua tám *Ngàn xanh*, là tám tranh được chú ý nhất của phòng triển lãm. Năm 1971, triển lãm chung với Tôn Thất Văn ở Câu lạc bộ thể thao Pháp. Đây là một cuộc triển lãm rất thành công của hai họa sĩ, được ghi dấu bằng hai sự kiện: người đến xem tranh đông, nhất là giới học sinh sinh viên, suốt thời gian bày tranh và số tranh được chọn mua vượt quá mức mong đợi của tác giả, trong đó có Dương Đình Châu mua tám tranh hình như mang tên là *Thiếu nữ ngồi*. Phòng tranh này ghi thêm một điểm khá đặc dị: lần đầu tiên giới thưởng ngoạn trở mắt ngắm nghía tám tranh *Khỏa thân đàn ông* của Tôn Thất Văn.”

Theo nhà phê bình Huỳnh Hữu Ủy: “Nhìn anh làm việc trước giá vẽ, nhiều lúc tôi có cảm giác anh cứ thả cho mình chìm mãi, chìm mãi vào trong biển màu sâu thẳm, nhưng bao giờ cũng vậy, rồi anh sẽ bắt được một điểm tựa để ngừng lại. Điểm tựa ấy không hẳn là một vệt màu mạnh và ám, mà đôi lúc lại chỉ là một tảng xanh sậm lạnh lẽo, hay một mảng màu nâu ngả sang tím than. Lắm lúc, Đinh Cường dường như đã quên lãng hết cả cõi đời thực, anh như chỉ còn muốn sống một thế giới khác, đắm chìm trong những giấc mơ hư ảo, liên tục biến đổi, giữa những dấu vết dễ tan vỡ. Biến đổi trong cái không biến đổi, và không biến đổi trong cái biến đổi. Chẳng qua cũng chỉ là di động theo một quy luật vận hành tự nhiên. Tuy nhiên, chính trong cuộc vận hành ấy, giữa những tác động qua lại, anh đã tỏa chiếu lên thế giới sự vật một cách nhìn riêng của mình, hay đúng hơn, đó chính là cuộc đối thoại của một dấu ấn định mệnh, giữa vì sao hồ cấp hay thiên ngu với dãy thiên hà mệnh mông bất tận. Đinh Cường rượt đuổi những giấc mơ, và trên những nét và màu cứ mãi hoài di động, anh bắt chợt tinh táo và dừng lại nơi một cảnh trí rất thơ mộng, thanh nhã, mà hình như luôn luôn u buồn và mù tối.”

Nhân ngày mất của họa sĩ Đinh Cường, chúng ta cũng cần tưởng nhớ tới một họa sĩ tài hoa Ngọc Dũng. Ông sinh ngày 16-10-1931 tại Hưng Yên, từ trần tại Virginia vào ngày 8-7-2000, hưởng thọ 69 tuổi. Cũng theo nhà phê bình Huỳnh Hữu Ủy: “Thái Tuấn, cùng Duy Thanh và Ngọc Dũng đã tạo nên dấu mốc quan trọng đối với sinh hoạt hội họa ở Miền Nam, là một chuyển tiếp giữa những xung đột, va chạm từ nghệ thuật trước và sau điểm tựa lịch sử 1954...” (*Nghệ Thuật Tạo Hình Việt Nam Hiện Đại*.- VAALA xuất bản 2008)

James Daniel Spears
WHERE WE BREAK

You find me, a cigarette
and fear
my only company,
long hair scattered
while you sleep.
I do not love you.

I leave what I was buried
in smoke,
throat dry as tear ducts.
Built from driftwood dried
in the desert. Fire engulfs
what we did not build

Praying for a miracle
or rain. Water
drips from a crucifix's toes.
You do not love me,
comfortable in quiet
and confused gooseflesh

James Daniel Spears' poetry has been featured in *Jump*, and *The Annual Tejano*, and is upcoming in *The Eunoia Review*. Despite being promised untold riches awaited him in pursuit of poetics, he lives a humble life in his hometown of El Paso, Texas with his nephew, two dogs, and one angry cat

Dana Gioia
MONSTER

Night-born, malformed, maleficent,
pale as a pulled root,
a monster prowls the woods.

What other explanation is there
for the gutted deer, the naked
footprint by the bedroom window?

James Daniel Spears
LÀM SAO MỠI LIÊN HỆ CỦA CHÚNG
TA BỊ CẮT ĐỨT

Em tìm tôi, ngoài thuốc lá
và nỗi sợ
tôi chỉ là tôi,
mái tóc lòa xòa
trong lúc em ngủ.
Tôi không yêu em.

Tôi che phủ quá khứ
trong khói thuốc,
cuồng hống khô như ống dẫn nước mắt.
Mỗi liên hệ từ khúc gỗ trôi trên sông khô
trên sa mạc. Lửa chìm sâu
trong những gì chẳng liên hệ tới chúng ta.

Cầu xin nhờ phép màu
hoặc mưa. Nước
roi dưới chân thập tự giá.
Em không yêu tôi,
thoải mái trong im lặng
và ngưng ngưng khi làn da bị cọ sát

KI DỊCH

Bài thơ đã được đăng trên *Jump*, và *The Year Tejano*, và sắp xuất hiện trên *The Eunoia Review*. Mặc dù được hứa hẹn về sự giàu có không thể kể xiết đang chờ đợi khi theo đuổi thi pháp, anh ta sống một cuộc sống khiêm tốn ở quê hương El Paso, Texas với cháu trai của mình, hai con chó và một con mèo hung dữ.

Dana Gioia
CON QUÁI VẬT

Sinh ra từ đêm tối, dị tật, hiểm ác,
tái nhọt như rễ cây bị nhổ lên
con quái vật lảng vảng trong rừng.

Sự giải thích khác đó có phải
vì con nai đổ ruột, dấu chân trần
bên cửa sổ phòng ngủ?

Now the neighbor's dog
has disappeared. The back gate's broken.
I keep the shotgun loaded.

How often now the birds
suddenly go silent in the trees.
What do do they hear?

This thing of darkness I
acknowledge mine. I made it.
I let it escape. Now it returns.

Go on, you ragged underling.
Stalk me with your pitiful strategies.
Starve and shiver in the darkness.

Cry to me from the thorny ravine.
I'm safe behind locked doors.
I will not answer or embrace

the thing I have created.

Nguyễn Mạnh Hà
A FAIRYTALE OF GOD

The prince kissed the frog princess.
The prince kissed the palace maid.
The maid fondled the gardener's cheek.
The gardener gave the shoeshine boy an apple.
The apple was shared with the lottery ticket girl.
A lottery ticket was purchased by the dog thief.
The dog thief spat on the roadside flower.
The flower died carrying away frog flu germs,
Leaving the others healthy lives
And maybe still sharing love amongst them,
until they died naturally of old age –
(Except the dog thief, who had been bitten by a dog,
But, fortunately, vaccinated in time,
Although if he had bitten anyone else,
I wasn't sure.).

(Translated into English by Joe Dolce)

Lúc này con chó hàng xóm,
đã biến mất. Cửa sau gãy đổ.
Tôi nạp đạn cây súng săn.

Sao bây giờ bây chim
bất thình lình im lặng trong cây.
Chúng nghe thấy gì.

Con vật của bóng tối này tôi
nhận ra như thể là của tôi. Tôi tạo ra nó.
Tôi để nó trốn thoát. Nay nó trở lại.

Cứ tiếp tục kẻ thuộc hạ rách rưới.
Cứ lên theo ta với chiến thuật tội nghiệp
của mi.
Cứ chết đói và run sợ trong bóng tối.

Gào thét với tôi từ hẻm núi đầy gai.
Tôi an toàn đằng sau cánh cửa đóng.
Tôi sẽ không trả lời hoặc ôm lấy

con vật tôi đã tạo ra.

KI DỊCH

Nguyễn Mạnh Hà
SỰ TÍCH CHÚA

Hoàng tử hôn công chúa ếch
Rồi hoàng tử hôn cung nữ
Cung nữ vuốt má bác làm vườn
Bác làm vườn cho cậu bé đánh giày quả táo
Quả táo được cậu bé chia cho cô bé bán vé số
Tờ vé số rơi vào tay kẻ trộm chó
Kẻ trộm chó khạc vào cây hoa ven đường
Cây hoa chết mang theo mầm bệnh cúm ếch
Những người còn lại sống khỏe mạnh
Và nói chung yêu đời đến khi đầu bạc
răng long
(Trừ kẻ trộm chó có lần bị chó cắn
Nhưng hình như đã kịp tiêm phòng
Còn hẳn có cắn ai không thì tôi không rõ).

(8/2/2020)

Alden Marin
DUST BIRDS

Look at those
beautiful birds
about to take flight
on the back
of that truck—
designed randomly
in dust, flying
for moments
everytime they stop
and fling open the door
to unload cargo
or put in boxes—
the dust birds
with wings, beaks
and claws you
can only imagine—
and hopefully
they'll migrate
before they're
all washed off.

July 2010

Trong nguyên bản, là beeks
hẳn là gõ sai: beaks [mỏ (chim)]

HUBRIS

The pinpoint stars;
beady eyed voyeurs –
I laugh at them
to no avail ...
my arrogance is amazing –
like I know something
they don't; my meager
human privilege –
my hard earned hunger
that so easily sates itself
then wants more – urges
stars don't share ...
Still, I look at them
and somehow feel superior
with a sad sort
of hubris.

Alden Marin
CHIM BỤI

Nhìn những
con chim đẹp đẽ kia
sấp cất cánh bay
trên mặt sau
thùng xe tải đó –
được thiết kế ngẫu hứng
bằng bụi, tung bay
từng hồi
mỗi lần họ ngừng xe
và tông mở cửa xe
để dỡ hàng
hoặc chất lên những kiện hàng –
những con chim bụi
với những đôi cánh, những mỏ
và những móng vuốt mà bạn
chỉ thể tưởng tượng –
và hi vọng
chúng sẽ kịp thời di trú
trước khi chúng
thầy đều bị lau sạch.

NGẠO MẠN

Những ngôi sao nhỏ như đầu đinh ghim;
những gã nhìn trộm mắt tròn sáng –
Tôi cười nhạo chúng
chẳng tích sự gì ...
sự kiêu căng của tôi thật lạ lùng –
như thể tôi biết điều gì đó
mà chúng không biết; của tôi, cái đặc quyền cùn
mắn
của loài người –
của tôi, nổi khao khát khó có được
nhưng dễ dàng thỏa nguyện
rồi ham muốn thêm nữa – những thói thúc
mà những vì sao không chia sẻ ...
Dù vậy, tôi nhìn chúng
và không hiểu sao vẫn cảm thấy mình hơn hẳn
kèm theo
nổi ngạo mạn buồn rầu.

Phạm Kiều Tùng dịch

THƠ VÀN ĐIỀU & TỰ DO

Trần Phục Khắc
LÀ CHÚNG TA

Chúng ta chỉ sống
như chúng ta ... là
chúng ta ... sống như
những kẻ lên đường
uống cốc rượu chợ
quê và đi bằng
đôi chân trái tim

•

cốc rượu chợ quê uống cùng mai thảo
nơi miếu đền
chưa trề
uống cùng trần thị nhã ca
ngâm nhã ca mới
chưa sớm
hay uống cùng nguyệt tường tam
vẫn là đúng hẹn
bên dòng đông thanh thủy

•

cốc chợ quê
và đôi chân trái tim của bình nguyên lộc
bước
mê mê ảo ảo trong rừng mắt
hay của ngô đình nhu bước lặng lẽ
trong không gian
hai nẻo
chính
đề
bởi vì

•

chúng ta chỉ sống
như chúng ta ... là
chúng ta ... sống như
những kẻ lên đường

•

cùng
với thanh xuân khế iêm
cũ
hay nguyệt lương vỹ mới
viết
trường ca âm tuyết đỏ thời gian
bởi vì

•

... những kẻ lên đường
uống cốc rượu chợ
quê và đi bằng
đôi chân trái tim

Lý Thừa Nghiệp
TỰ HỦY

Thơ và những hành tinh băng đi
tự hủy, tự hủy không tiếc thương
chú sâu qua sông thành bướm
tự hủy mình mỗi phút giây,

mỗi phút giây ngọt ngào hay khôn
khổ như nhau trôi đi xô nhau xuống
vực lênh đênh chờ bốc hơi sinh tồn
cuộc nhơn gian hỷ nộ ái ố đục lặc

bầy sắc cầu vòng chuyển luân địa
ngục thiên đường bồ đề nẻo tâm
thoạt sinh thoạt diệt lớp lớp cảnh giới
chợ sớm chợ chiều rền tiếng thớt dao

tóc xanh tóc đỏ vẫn lũ lượt phần son
chưa hề mỗi một con đường diệt vong
những hành tinh vẫn băng đi mát hút và
thơ cũng vậy mát hút chẳng một nắm mồ.

Inrasara

CÓ LẼ CHỈ CÓ ANH

Có lẽ chỉ có anh còn tin
vào sự kì diệu. Chỉ có anh có lẽ
và một ít người thôi
trong khởi đầu khó nhọc này
nhỏ nhoi còn hơn hạt thóc có lẽ

Sự kì diệu mở ngõ sinh phân anh
chỉ lng nó sẽ
có định số phân anh
và một ít người thôi có lẽ

Niềm tin
nặng trái núi
có lẽ anh bị đuổi sức
bị hút hơi
trước định phận ngu ngốc này
sau khởi đầu vụng dại này

Có lẽ chỉ ít người còn tin
vào điều kì diệu chưa chết
vào khởi đầu đã xa
hạt thóc nhỏ nhoi bọn trẻ con đánh rơi ngoài
nắng.

(Trích Chuyện 40 năm)

Ý Nhi

SÔNG TRÀ

Tôi đâu còn trẻ
để ước mong ở lại sông Trà
ước mong sự bình yên

Đã bao lần trên con đường bùn lầy gió cát
tôi trông chờ một bến sông
và tưởng như tôi có thể dựng nhà
có thể trồng cây
có thể sắm một con thuyền nhỏ
ngày đêm trôi qua trong tĩnh lặng
nỗi nhọc nhằn xưa
chỉ vắng xa như bài hát cũ

Nhưng giờ đây tôi biết
bờ xe nước đang quay tròn chậm rãi
chiếc bè gỗ trôi đi vô định
và doi cát vàng như tơ
dưới nắng
đâu phải dành cho tôi
đâu tôi biết yêu sự bình yên hơn ngày trước
gặp bao lần

Ôi sông Trà sông Trà
đâu rằng ta đã bói đại khờ
buổi chiều nay vẫn khiến lòng bói rồi
trước sự thanh bình của người.

Quảng Ngãi 1982

Đỗ Minh Tuấn

CÔ ĐƠN

Ở phía xa kia có bóng em
Mùa thu trở dạ
Để sinh cho riêng tôi một vầng trăng tàn tạ

Tôi nuôi trái tim tôi
Trong từng chiếc lá
Cây đứng đợi thu về
Để bỏ rơi tôi

Nguyễn Hoài Ân

LỜI TÌNH THÁNG SÁU

Cánh phượng hồng mơn man gọi tháng Sáu
Nắng hạ về thấp sáng những miền thương
Góc sân trường tiếng ve ngân rĩ rã
Trang lưu bút nồng ấm những giấc mơ.

Tháng Sáu ngọt ngào như bài thơ
Chùm hoa nắng vẫn vương màu áo trắng
Em tinh khôi rót hồn vào đôi mắt...
Ta nợ một đời
Ôm nỗi nhớ tương tư.

Tháng Sáu xanh ngắt những nụ cười
Có chia xa, có nỗi buồn thầm kín
Rồi mai kia người đi, người ở lại
Lời hạnh ngộ ngập ngừng lúc phân li.

Tháng Sáu như muốn nói điều gì?
Có những nỗi niềm...
Dâng vào tim chất ngất
Sắc bằng lăng tím một đời chân thật
Bâng khuâng lòng giăng kín những tơ vương.

Ngày 03/06/2019

Nguyễn Tiến Đức

ÔM

anh kéo Em
khỏi vòng xiết của bóng tối
như vòng xiết trần rùng

anh ôm Em
hạt hoa hướng dương
ôm những con mắt
tìm phương mặt trời mọc

anh ôm Em
sa mạc cát lửa
ôm vết chân lạc đà
tìm ốc đảo ảo giác

anh ôm Em
chiếc vỏ trứng
ôm tiếng chim
hót trên cành mong manh

anh ôm Em
những hè phố những thêm ga métro
ôm dấu giày tuyết mù
Em cùng anh phiêu bạt

anh ôm Em
kén tơ ôm con bướm biếc
mở đôi cánh cầu vồng bay vào mùa xuân
run rẩy cơn chấn động

anh ôm Em
kén ngôn ngữ ôm bài thơ
mở lời tình với nàng thơ đang đi lạc
giữa nghĩa địa thép hoen

Em có nghe lời cầu vô vọng:

“Ôi thời gian!
mi có thể tàn phá mọi thành quách
ta chỉ xin một điều:
đừng vẽ những nếp nhăn
trên trán người tình của ta!”

THƠ TÂN HÌNH THỨC

Trần Thị Bạch Diệp
CƠN DÔNG

Cơn dông nào vừa ngang
Qua thành phố đôi mắt
Bầu trời mong nước như
Chúng ta vừa ngang qua
Nhau một ánh nhìn thành
Sẹo trên vòng hông áo
Uớt nhớ một bàn tay
Tình cờ lần chạm với
Những chữ nặng trĩu đề
Trên trán em xám như
Mây ý nghĩ trên bầu
Trời tháng sáu hồi anh
Sao không mở tung cánh
Cửa ngoài kia cỏ mượt
Xanh ngoài kia mưa long
Lạnh tắm gội những con
Đường xanh như ngọc kia
Anh thăm cúc trắng dịu
Dàng dàng lời kính sám
hối đưa ta qua dòng
Sông khổ ải ngoài kia
Tiếng ai cười lạnh lạnh
Như là cơn dông chưa
Từng ngang qua vai em
Chưa từng trĩu nước như
Mắt em chột hé ánh
Trắng xanh dịu tựa mình
Hồi sinh ...

Nguyễn Ngọc Triu
TÔI LẠC CẢ TÔI GIỮA CÁT VÀ TRĂNG

Mung lung đất tôi đi dưới hàng cây
mơ hồ lá Tháp Chàm nung sẫm đỏ
những nguyên cầu cát cợt đùa nhảy nhót
trên mũi giày rạn nắng tôi đi tìm

sắp cạn một ngày hè ngọn tháp đứng
nhìn theo một gã khờ xứ Bắc trắng
nửa mái đầu câu hỏi vẫn ngu ngơ
chỉ có tên, chùng tuổi với quê và

nghề nghiệp ba năm năm trước cổng trường
nào tôi hỏi cũng mấy cô giáo trẻ
bịt miệng cười “dạ dạ ... tên hay đấy
thấy vài người ... không ai quê ngoài đó”

có dăm ba chiếc điện thoại nóng lên
sáng cuội gọi gần xa mong giúp tôi
tìm dần ra manh mối “có chồng chưa?...”
làm sao biết được “xinh lắm phải không?...”

tôi lặng lẽ gật đầu để lại số
điện thoại cả đêm tôi đợi tiếng sóng
biển mùa trăng khuya rồi thêm lạc giọng
mênh mông nghe cát khản lời giá như

ngày ấy giá như ngày ấy đừng e
ngại đôi môi đôi môi đừng e ngại
đâu đến nỗi bây giờ tôi lạc cả
tôi giữa cát và trăng ...

Hường Thanh
BỨC HỌA BIÊM

Một người đàn ông đã có
tuổi đến chiêm ngưỡng một bức
họa vẽ đúng một người đàn
bà đang nằm vẽ một bức

họa có những cậu bé đang
ngồi vẽ nhiều chân dung người
lớn đủ sắc màu tạo ra
tiếng cười đến những con người

ở ngoài charlie hebdo
những khuôn mặt của những cậu
bé hồn nhiên và tự do
trong một căn phòng giấy vẽ

lộn xộn và nghịch ngợm nhưng
khuôn mặt người đàn bà vẽ
ra những cậu bé trong bức
họa của những đứa trẻ bên

trong charlie hebdo lại
khác hẳn với những khuôn mặt
của chính người họa sĩ vẽ
ra người đàn bà nằm vẽ

những cậu bé đang ngồi vẽ
tiếng cười đã gây ra tiếng
khóc cho người đàn ông có
tuổi đứng nhìn bức biếm buồn.

Nguyễn Văn Bút
GOT

Nó ngồi gọt cây bút
Chỉ có vẽ không hài
Lòng về kết quả cuối
Cùng mà cứ lặp đi
Lặp lại câu chuyện gọt
Bút chì trong nỗi sợ
Hãi về chiếc bút chì
Nó đang cầm trong tay
Cả ước mơ về một
Ngày không còn cô đơn
Ngồi một mình gọt hết
Bầu trời tuổi thơ để
Tìm chút sắc màu cho
Bức tranh tối mịt mờ
Không thấy đâu là ngôi
Nhà nó muốn sống để
Gọt nhọn chiếc bút và

Không lúc nào ngưng suy
Nghĩ về bữa cơm ngon
Khiến nó gọt thật nhanh
Để vẽ cho đẹp gọt
Cả giấc mơ thời gian
Không bao giờ gọt được.

Như Quỳnh
THỜI ĐẠI

bọn chúng hô to tự do tự do
tuy tiện rồi phét lác tự do tự
do là đi ăn cướp tâm hồn tinh
thần người khác rồi gieo giắc buồn phiền

bọn chúng hò hét đánh nhau tranh chấp
người đàn ông này người đàn bà nọ
rồi xông lên mạnh ai đẩy sống bọn
chúng gào thét đó là văn chương viết

những bài ni non mời gọi yêu nhau
thác loạn giang hồ các giá trị bị
bóp méo bởi những biến thái điên
rồ bệnh hoạn bọn chúng giết nhau âm

thậm như những thanh kiếm giấu trong ngực
áo đầy máu đen rồi khóc than cuộc
đời khổ đau quá bọn chúng tay trong
tay những quả bom định kiến rồi trao

nhau những cái tát những cú đầu ngoảnh
mặt thời đại của những ngôi sao tìm
đến những thiên hà với những dáng người
tinh thần quý trái tim robot chữ

giả uốn éo thành những ma trận nhân
danh cô độc tâm lý hoang hoác ngu
đốt không tri thức không hiểu biết không
kiếm tìm những chứng chỉ không thể cứu

hết được dân tộc này đất nước này
bởi tiến sỹ giáo sư đang mãi miết
đi tìm cái tôi trong hư ảo chứ
không phải những công trình khoa học có

thật thực chất chỉ là một ảo ảnh
như những chức danh chỉ để giữ ghế
kiếm tiền hay một nơi ở xa hoa
gọi là thành đạt

Nguyễn Lương Ba
CON ĐƯỜNG KHÔNG GIỚI HẠN

Người đã đi đã đi qua ngày
tháng hao mòn ngày tháng tôi trở
về đây sương mù người đã đi
khỏi ký ức trắng bạc trên con
đường mù mịt sương chả còn ai
quen chả còn ai chả còn ai

người đã đi một ngày xa xăm
nào đó xa lìa con đường mòn
thôn xóm bác Mười em Vân mà
người cứ ngỡ ngác thần thờ nghe
chùng như em Vân đã đi trên
con đường mòn đó dài ra tận
những vách tường hàng cây mùa hoa
phượng râm ran hơi nóng hạ lò
rát đau những ngày hè oi ả
em Vân vẫn thế thi thoảng ngược
nhìn người cứ ngỡ ngác thần thờ
nhớ thương tà áo vén chiều nào
nàng cũng qua cầu nghiêng nón con
đường chông chênh gió tạt em Vân

vẫn thế đi đi về về mà
mà con đường cứ dài ra một
ngày xa xăm nào đó người khoát
áo chuyển xe xinh xịch nhìn lại
thôn xóm người đã bẻ ngang cuộc
đời thay màu áo trận một hai
ba bốn con đường con đường mờ
hôi em thôi nhớ nhưng nhớ nhớ
nhớ nhớ những phút giây đó mà
hai bốn giờ phép anh cho em
tất cả áo trận bạc màu đường
bụi đỏ hàng quân lớp lớp ôi
con đường này có ụ khói vàng
tiếng máy gọi ù ù “đích thân ...
đích thân “ con đường đã để lại ...
để lại cho em những con đường

mòn thôn xóm dài ra tận những
vách tường hàng cây mùa hoa phượng
con đường có ụ khói vàng đơn
vị di hành người đã đi khắp
những ngày bình yên những ngày binh
lửa trên con đường không giới hạn

Xuân Thủy
NGHIỆT NGÃ

Em bảo em yêu anh
Vì anh là chàng trai
lãng mạng biết làm thơ
chơi đàn và yêu cuồng
nhiệt. Chùng ấy đủ rồi
em chẳng cần chi cả
anh chỉ biết làm thơ,
chơi đàn và yêu cuồng
nhiệt mãi mãi là đủ

rồi em cắp nón theo
anh bước qua lời khuyên
của gia đình, dòng họ
hàng ngày em đầu tắt

mặt tối, lo sớm lo
khuya, cắn răng nhẫn nhục
cũng chỉ vì muốn giữ
mãi tình yêu ban đầu
là anh biết làm thơ
chơi đàn và yêu cuồng

nhật độ chùng dăm năm
sau con cái lớn dần
nhà đông cửa khó gió
vô nhà trống em bực
bội mắng la và bảo
anh nên quên làm thơ
chơi đàn và yêu nhiệt
huyết đi những thứ không
nên cơm cháo gì chỉ
tiêu tốn thời gian vô
ích. Anh nghe em vứt
bỏ không buồn nhưng tự
hỏi không biết em có
còn là em nữa, hay?

Tân Bình, Mùa đông 2020

Phạm Quyên Chi
DI CHUYỀN

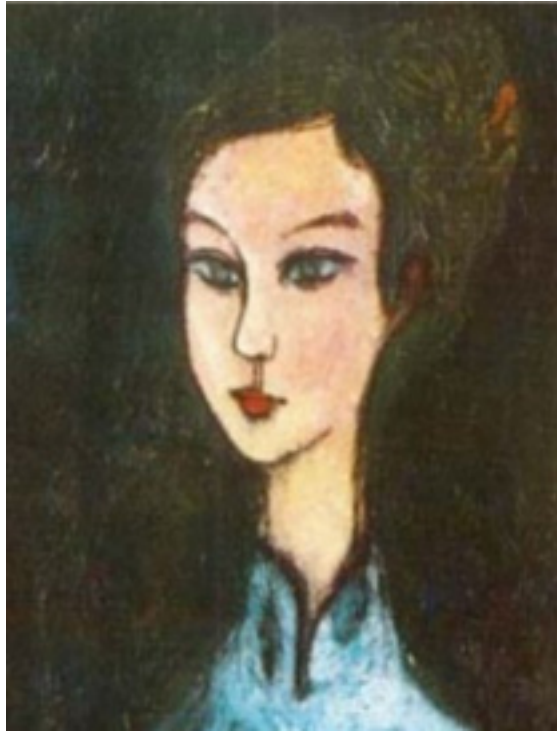
Đây có thể là ngõ cụt
Rồi cuối đường hầm dưới đáy
Sông đây có thể là nơi
Tăm tối tận cùng tiếng nói
Cùng tiếng than bạn tôi ơi

Có nghe lời thăm thiết rơi
Xuống mặt đất bùn lầy kể
Bạn nghe tuổi thơ buồn không
Nắm lấy điều gì có câu
Chuyện kể rằng chúng ta rồi
Sẽ xin ăn và quên hết
mọi trí nhớ nhưng vẫn mang
Nỗi cô độc chìm trước mặt

Con chim gãy cánh giữa bầu
Trời lời thánh bạn nghe gì
Đó? Đây có thể là thơ
Chấp lại đôi cánh gãy chú
Chim non bay vậy chúng ta
Rồi sẽ ngủ ngon giấc bên

Chiếc lá cây màu xanh! Đây có
Thế là thơ khơi dậy buổi
Sớm mai người con trai đứng
Trước mặt trời sẽ dạy chúng
Ta bước đi như chú gấu
Con lon ton ... Đây thực sự

Là ngõ cụt nhưng đứng im
Làm đôi chân nặng nề vĩnh
Viễn nặng nề và vị thần
Chỉ ngang qua tinh cầu chiếu
Rọi một lối đi nguy hiểm!

Tranh họa sỹ Ngọc Dũng

WUHAN VIRUS AND ZERO DEGREES OF CONSCIOUSNESS

VIRUS VŨ HÁN VÀ ĐỘ KHÔNG TÂM THỨC

Khê Iêm

Every conscious action begins with one thought. But the thought comes from the outside world, through the five senses. Consciousness stops at awareness, and the next and final process is the function of the subconscious. The subconscious is over a million times more powerful than the conscious. 95 to 99% of our actions are determined by the subconscious. Less than 5% of what we do is driven by conscious thought. Thus, a very small percentage of conscious thoughts are repeated and subconsciously expressed over time, becoming attitudes or beliefs controlling our actions.

Mọi hành động có ý thức bắt đầu với một ý nghĩ, mà ý nghĩ lại đến từ thế giới bên ngoài, thông qua năm giác quan. Nhưng ý thức chỉ dừng lại ở chỗ nhận biết, còn tiến trình tiếp theo và cuối cùng lại là chức năng của tiềm thức. Tiềm thức mạnh hơn một triệu lần ý thức, và 95 đến 99 % hành động của chúng ta đã được quyết định bởi tiềm thức. Và chỉ có dưới 5% những gì chúng ta làm, được điều khiển bởi những hành động có ý thức. Như vậy, tỉ lệ phần trăm rất nhỏ những suy nghĩ có ý thức được lặp đi lặp lại và tái hiện trong tiềm thức, theo thời gian, trở thành thái độ hay niềm tin, kiểm soát hành động của chúng ta.

The neocortex, the thinking brain, which accounts for two thirds of the brain, is the control center for the utilization of the brain, divided into the right and left hemispheres. The problem with the neocortex is that it always wants to tame the underlying aspects of the brain, especially the emotions (the limbic brain), although it rarely succeeds. The system (the subconscious mind), or the emotional brain, is the buffer between thought (in the neocortex) and instinctive action (the reptilian brain), in which there is the part which receives sensory information from inside the body (hunger, cold, pain, etc.) and the part which receives information from the surrounding environment outside the body (danger, food, pleasure, etc.)

Each person produces an average of 50,000 thoughts per day and 95% of these are the same ideas over and over again. Thoughts pass through mental filters, and an average of 80% of these are unimportant, and thus are discarded. The mind is based on the beliefs of the ego, beliefs about values, beliefs about experience, beliefs about ability to survive. In short, it is about experience and what we believe is true. When we were born, we were carrying the genetics of our parents, growing up, educated by our families and societies, and affecting the cultural, religious and political environment of our times. All of these elements constitute strong beliefs which are programmed subconsciously, which researchers of the brain have called "old habits" and religious people have occasionally termed "prejudices."

The ordinary person each has a different mindset, and each sees the world through each one's gaze. Thus, there is no real world, only the virtual world. In the field of postmodern architecture, Charles Jencks has said, "There are no whole truths: all truths are half-truths." Half of the truth, of course, is not the truth. It means falseness. That is why people must live alone, except with parents, because only parents can love and sacrifice everything for

Neocortex, não tư duy chiếm 2/3 bộ não là trung tâm kiểm soát và hành sử bộ não, chia làm bán cầu não phải và trái. Vấn đề của Neocortex là luôn luôn muốn chế ngự những não bên dưới, đặc biệt là cảm xúc, nhưng ít khi thành công. Limic system (tiềm thức) hay não cảm xúc là cái đệm giữa ý nghĩ (neocortex) và hành động bản năng (não bò sát), trong đó, có phần nhận thông tin cảm giác bên trong cơ thể (đói khát, nóng lạnh, đau đớn ...), và phần nhận thông tin từ môi trường chung quanh, ngoài cơ thể (nguy hiểm, thực phẩm, vui thú ...)

Mỗi người sản sinh trung bình khoảng 50.000 ý nghĩ mỗi ngày, và 95% là cùng những ý nghĩ được lặp đi lặp lại nhiều lần. Những ý nghĩ được lọc qua Bộ lọc Tâm trí, trung bình 80% những ý nghĩ này không quan trọng, và bị loại bỏ. Tâm trí căn cứ vào niềm tin của bản ngã, niềm tin về giá trị, niềm tin về kinh nghiệm, niềm tin về khả năng sống còn. Nói tóm lại là vào chính kinh nghiệm, và những gì mà chúng ta tin là đúng thực. Khi chúng ta sinh ra, mang theo gene di truyền của cha mẹ, lớn lên được sự giáo dục của gia đình, xã hội, ảnh hưởng môi trường văn hóa, tôn giáo và chính trị của thời đại. Tất cả tạo thành những niềm tin vững chắc được lập trình trong tiềm thức, những nhà nghiên cứu về não bộ gọi là những thói quen cũ, và những nhà tôn giáo gọi là định kiến.

Đối với người bình thường, mỗi người đều có cái nghĩ khác nhau, họ nhìn thế giới qua cái nhìn của họ. Như vậy, không có thế giới nào thực, chỉ toàn ảo. Theo kiến trúc hậu hiện đại, Charles Jencks, "Không có sự thực: tất cả sự thật chỉ là nửa sự thật." Một nửa sự thật, dĩ nhiên, không phải là sự thật. Không phải thật thì giả. Đó là lý do con người phải sống trong cô độc, ngoại trừ với cha mẹ, vì chỉ có cha mẹ

their children. The Buddha's Teaching, "The ultimate good is nothing more than filial piety, the extreme of evil is nothing more than filial impiety" (the forbearance prayer) is true here. Parents give birth to a child naturally; some have not piety, and in return, they receive some piety. At any rate, no one can repay the gift of birth.

John Assaraf has written in one of his books, "Everything in the physical world is made of atoms. Atoms are created from energy. Energy is created from consciousness." This means that matter is made of molecules, molecules are made of atoms, atoms are made of protons, neutrons and electrons, all of which are made from vibrations. Thus, everything around us, even our thoughts, is just an expression of a vibrational frequency, and, when analyzed to the sub-atomic level, we don't see matter, only pure amounts of energy. Everything in the universe moves and vibrates, never ceasing.

The zero degree of consciousness is the zero degree of thought. Practicing according to Theravada Buddhism is usually prayed in Pàli, which means losing the thought, liberation from the misery of suffering, and peace of mind. The universe has yin and yang, light and dark. The thought, if born of suffering, also creates human life and civilization. Human nature is gentle, evil, and no one can change it on its own. It is fate. The human brain is divided into the left brain (the mind), and the right brain (the emotion), but connected by the corpus callosum. A big corpus callosum can easily transfer data between the right and left, thus, each side can equilibrium the other more. If a corpus callosum is small, a person is more assertive. So how to get rid of thoughts even if it takes a lifetime of practice?

mới biết thương yêu và hy sinh mọi thứ cho con. Lời Phật dạy: "Cùng tốt điều thiện không gì hơn hiếu, cùng tốt điều ác không gì hơn bất hiếu" (kinh Nhẫn Nhục). Cha mẹ sinh con trời sinh tính, có đũa bất hiếu, để bù lại, có đũa có hiếu. Nhưng dù sao thì cũng chẳng ai có thể báo đáp được ơn nghĩa sinh thành.

John Assaraf, trong một cuốn sách, ông viết, "Tất cả mọi thứ trong thế giới vật chất được làm từ các nguyên tử. Các nguyên tử được tạo ra từ năng lượng. Năng lượng được tạo ra từ ý thức." Điều này có nghĩa, vật chất được làm từ các phân tử, các phân tử lại được làm bằng các nguyên tử, các nguyên tử được làm bằng các hạt proton, neutron và electron, tất cả được làm bằng sự rung động. Như vậy, mọi thứ chung quanh, ngay cả ý nghĩ, chỉ là những tần số rung, và khi phân tích tới mức hạ nguyên tử, chúng ta không thấy vật chất, mà chỉ thuần năng lượng. Mọi thứ trong vũ trụ di chuyển và rung động, không lúc nào yên.

Độ không tâm thức là độ không của cái nghĩ. Tu tập theo Phật giáo Nguyên Thủy (Theravada Buddhism) thường là tụng niệm bằng tiếng Pàli, có nghĩa là làm mất đi cái nghĩ, giải thoát khỏi mê muội khổ đau, để tâm thái bình an. Vũ trụ có âm có dương, có sáng có tối. Cái nghĩ, nếu sinh ra khổ đau thì cũng tạo nên đời sống và nền văn minh nhân loại. Bản tính con người có hiền lương, có hiểm ác, và không ai có thể tự thay đổi. Đó là số phận. Bộ óc con người chia ra não trái (lý trí), não phải (cảm xúc), được kết nối bởi bộ dây thần kinh Corpus callosum. Corpus callosum lớn có thể dễ dàng chuyển các dữ liệu giữa bên phải và trái, vì vậy giữa hai bên có thể cân bằng hơn. Nếu Corpus callosum nhỏ, con người có tính quyết đoán hơn. Như vậy làm sao bỏ được cái nghĩ đi dù phải mất cả đời tu tập?

Thoughts cannot be dropped, nor should they be, because they are a human characteristic. Good, evil, happiness, suffering arise from feelings, through nerves, turning into emotions, leading to thought, thought leading to actions. Except for birth and death, suffering is always caused by the actions of others. The self, depending on the nature of each person, knows only that it does not know the person, acting according to their nature, not having love, even with their parents and siblings. Actually, this feeling or thought does not belong to us. Each person has a different mindset; if communicating or living together, it is easy to cause collisions, crashes, and suffering. Suffering is not just suffering, however, it also leads to happiness. Because, if there is no suffering, how can we recognize human love and how can an artist create literary and artistic works which enrich each culture? Happiness and suffering are both elements of life. Whether or not the thought belongs to us does not matter. The problem is whether or not we accept thoughts? If not, are we not human?

Finally, we must not blame anyone but must consider others as ourselves, because no one can control other's minds. Everyone lives in different environments and situations at a cost. No one understand themselves but themselves. If they are aware of suffering, they will no longer suffer and will cause no suffering to others, but few people have such knowledge. We do not avoid suffering, but we accept it as human existence. Human life is short. Live it with the present moment and consider everything as fleeting as the clouds. As there is separation, farewell.

Tuesday, June 9, 2020

Translated from Vietnamese to English by Dr. William B. Noseworthy.

Dr. William B. Noseworthy, phó giáo sư tiến sĩ sử học, đại học Wisconsin, Madison, Hoa Kỳ.

Cái nghĩ không bỏ được, và cũng không nên bỏ, vì đó là đặc tính của con người. Cái tốt, cái xấu, hạnh phúc hay khổ đau, phát sinh từ cảm giác, qua dây thần kinh, chuyển thành cảm xúc, đưa tới cái nghĩ, cái nghĩ đưa tới hành động. Trừ sinh lão bệnh tử, khổ đau luôn luôn gây ra từ hành động của kẻ khác. Cái nghĩ, tùy theo bản tính mỗi người, chỉ biết mình không biết người, hành động theo cái tính, chứ không có tình, ngay cả với cha mẹ, anh em. Thật ra, cảm giác hay cái nghĩ không thuộc về mình. Mỗi người có cái nghĩ khác nhau, nếu giao tiếp hay sống cùng nhau, dễ gây va chạm, đổ vỡ, khổ đau. Khổ đau không hẳn chỉ là khổ đau, mà còn đưa tới hạnh phúc. Vì nếu không có khổ đau thì làm sao chúng ta nhận biết được tình người, và người nghệ sĩ làm sao sáng tác những tác phẩm văn học nghệ thuật, làm cho nền văn hóa mỗi dân tộc trở thành phong phú? Hạnh phúc hay khổ đau đều là những nguyên tố tạo nên đời sống. Dù cái nghĩ có thuộc về mình hay không, không thành vấn đề. Vấn đề là chúng ta có chấp nhận hay không? Nếu không, chẳng lẽ chúng ta không phải là người?

Cuối cùng, đừng trách cứ một ai, mà hãy coi người khác cũng như chính mình, vì không ai làm chủ được cái nghĩ. Mỗi người đều sống trong môi trường và hoàn cảnh khác nhau, với cái giá phải trả. Không ai hiểu họ ngoài chính họ. Nếu nhận biết được khổ đau, họ sẽ không còn khổ đau, và không gây khổ đau cho người khác, nhưng mấy ai có được tầm hiểu biết như vậy. Chúng ta không trốn tránh khổ đau, nhưng chấp nhận như sự hiện hữu của con người. Đời người ngắn ngủi, hãy sống với từng giây phút hiện tại, và coi mọi thứ chỉ như một thoáng mây bay. Rồi chia tay, già từ.

Tuesday, 9 tháng 6, 2020

Bản tiếng Anh đăng trên trang website Ý:
<http://immagine.poesia.over-blog.it/2020/06/kh-iem-vietnam-virus-and-zero-degrees-of-consciousness.html>